

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 40C/9/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7116200483
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Sandra Veľká
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2016:7116200483.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I sudkyňou JUDr. Sandrou Veľkou, v právnej veci žalobkyne: J. P., X E. E., P. T., V. S., R. N. X, L., zast. X. K., C. X, R., proti žalovanému: Rapid life životná poisťovňa, a.s., Garbiarska 2, Košice, IČO: 31 690 904, o zaplatenie 4.009,49 EUR s prísl. takto

r o z h o d o l :

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobkyni 4.009,49 EUR s 5,25% úrokom z omeškania ročne od 1.6.2014 do zaplatenia do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh z a m i e t a .

Nepriznáva žalobkyni náhradu trov konania.

Žalovaný je povinný zaplatiť súdny poplatok za návrh vo výške 240,50 EUR na účet Okresného súdu Košice I do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa sa žalobou doručenu súdu dňa 13.1.2016 domáhala, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 4.009,49 EUR s 5,25% ročným úrokom z omeškania od 17.3.2014 do zaplatenia titulom poisťného plnenia z poisťnej zmluvy uzavretej medzi stranami sporu dňa 15.3.1993, koniec poisťnej doby 16.3.2014, poisťná suma pre prípad dožitia 4.009,49 EUR. Žalobkyňa vyzvala žalovaného výzvou zo dňa 22.4.2014 na zaplatenie poisťného plnenia. Žalovaný do dnešného dňa neposkytol poisťné plnenie.

2. Žalovaný žiadal žalobu zamietnuť s poukazom na neplatnosť poisťnej zmluvy podľa ust. § 39 OZ pre neplatnosť dojednania podstatnej náležitosti zmluvy a to výšky poisťného, ktoré bolo stanovené v nesprávnej výške schválené v čase uzavretia poisťnej zmluvy orgánom štátu vykonávajúceho dohľad, pričom poisťné bolo dojednané v rozpore so zákonom č. 24/1991 o poisťovníctve a preto je neplatné.

3. Súd vykonal dokazovanie spisom Okresného súdu Košice I 20C 123/2006, rozsudkom Okresného súdu Košice I 11C 17/2009-221 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 3Co 63/2012 a zistil tento skutkový stav:

4. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že žalovaný ako poistiteľ a žalobkyňa ako poistená uzavreli dňa 15.3.1999 poisťnú zmluvu pre prípad smrti, poisťné plnenie 80.000,- Sk (2.655,51 EUR) a pre prípad dožitia 120.790,- Sk (4.009,49 EUR), začiatok poistenia 16.3.1999, koniec poistenia 16.3.2014, poistenie sa dojednáva na poisťnú dobu 15 rokov, doba platenia 10 rokov. Žalobkyňa sa dožila konca poisťnej

doby 16.3.2014 a výzvou zo dňa 22.4.2014 vyzvala žalovaného na zaplatenie poisťného plnenia v lehote 10 dní od doručenia výzvy vo výške 4.009,49 EUR. Žalovaný neposkytol žalobkyni do dnešného dňa poisťné plnenie.

5. Zo spisu Okresného súdu Košice I 20C 123/2006 súd zistil, že Okresný súd Košice I rozsudkom, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 10.1.2007 vyhlásil, že redukcia poisťnej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 23.3.1999 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným ku dňu 16.9.2005 je neplatná.

6. Z rozsudku Okresného súdu Košice I 11C 17/2009-221 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach 3Co 63/2012 súd zistil, že Krajský súd v Košiciach rozsudkom zo dňa 13.6.2013, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.8.2013, potvrdil rozsudok Okresného súdu Košice I 11C 17/2009 zo dňa 5.10.2011, ktorým súd prvého stupňa určil, že poisťná zmluva č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným dňa 23.3.2009 so začiatkom poistenia 16.3.1999 je platná a poisťný vzťah trvá a poukázal, že žalovaná uzavretím predmetnej poisťnej zmluvy vstúpila so žalobcom do záväzkového vzťahu súkromnoprávnej povahy, ktorý sa riadi zásadou rovnosti účastníkov, zmluvnej voľnosti a pre ktorý je príznačná dispozitívna úprava právnych noriem, na rozdiel od verejnoprávných vzťahov, ktoré sú založené na nerovnom právnom postavení účastníkov a kde orgány verejnej moci rozhodujú o právach a povinnostiach. Predmetný občiansko-právny vzťah totiž vznikol na základe zmluvy (§ 2 ods. 1 Obč. zák.). Práva a povinnosti zmluvných strán sa preto riadia obsahom zmluvy a Občianskym zákonníkom. Pritom platí, že pokiaľ sú určité otázky riešené odchyľne úpravou stanovenou špeciálnymi právnymi predpismi, majú tieto predpisy prednosť pred všeobecnou úpravou Občianskeho zákonníka (lex specialis derogat legi generali). Pokiaľ však tieto špeciálne predpisy úpravu určitých otázok buď vôbec, alebo v plnom rozsahu neobsahujú, alebo pokiaľ nemajú tieto predpisy vlastnú špeciálnu úpravu, použije sa podporne (subsidiárne) všeobecná úprava Občianskeho zákonníka ako základná úprava pre celú oblasť súkromného práva (§1,§2 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka). Zákon č. 195/2002 Z. z. o poisťovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov je predpisom verejného práva, zameraný na niektoré vzťahy súvisiace so vznikom, organizáciou, riadením, vykonávaním činností a zánikom poisťovní a zaisťovní, pôsobením poisťovní v iných členských štátoch a ich pobočiek na území Slovenskej republiky a spôsobením zahraničných poisťovní a ich pobočiek a zahraničných zaisťovní a ich pobočiek na území Slovenskej republiky a výkonom dohľadu nad poisťovníctvom (§ 1 ods. 1 zák. č. 95/2002 Z.z.). Vyššie uvedený zákon o poisťovníctve neupravuje žiadne náležitosti poisťných zmlúv ani poisťné podmienky, ktoré by sa týkali uzavierania poisťných zmlúv, ich zániku, prípadne práv a povinností zmluvných strán, preto ani námietka žalovanej týkajúca sa aplikácie tohto zákona (vrátane § 67) na daný právny vzťah je nepatričná. Ust. § 31a tohto zákona síce ukladá povinnosť poisťovní určovať výšku poisťného za splnenia zákonom stanovených podmienok, ide však o zásah verejno-právneho charakteru, ukladajúci povinnosť poisťovní, ktorý nezasahuje do konkrétnych súkromno-právnych vzťahov (zmlúv), keďže to zákon výslovne neustanovuje. K zániku predmetného poisťného vzťahu preto nedošlo ani podľa vyššie uvedeného zákona o poisťovníctve. Zákon o poisťovníctve je normou verejného práva a žalobkyňa, ktorá je navyše v pozícii spotrebiteľa, nemôže byť jednostranne dotknutá okolnosťami, ktoré vzniknú žalovanému v súvislosti s plnením povinností vo vzťahu k orgánu dohľadu podľa predpisov verejného práva. Právny vzťah sa nedostal do rozporu so zákonom, v rozpore so zákonom boli iba pravidlá tvorby zdrojov poisťovne, nie obsah súkromnoprávneho vzťahu medzi účastníkmi konania. Poisťný vzťah teda nemôže byť v rozpore so zákonom o poisťovníctve, keďže ide o vzťah súkromnoprávnej povahy upravený predpismi občianskeho práva. Dôvody uvádzané žalovanou nespôsobujú nemožnosť plniť z poisťnej zmluvy, pretože žalovaná prípadnú nedostatočnú výšku technických rezerv na životné poistenie môže vykryť aj inými spôsobmi, ako len zmenou poisťnej zmluvy, ktorú síce navrhla žalobkyni, táto ju však odmietla.

7. Podľa ust. § 2 ods. 2 OZ v občianskoprávných vzťahoch majú účastníci rovnaké postavenie.

8. Podľa ust. § 3 ods. 1 OZ výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

9. Podľa ust. § 34 OZ právny úkon je prejav vôle smerujúci najmä k vzniku, zmene alebo zániku tých práv alebo povinností, ktoré právne predpisy s takýmto prejavom spájajú.

10. Podľa ust. § 35 ods. 1 prejav vôle sa môže urobiť konaním alebo opomenutím; môže sa stať výslovne alebo iným spôsobom nevzbudzujúcim pochybnosti o tom, čo chcel účastník prejsť.

11. Podľa ust. § 37 ods. 1 právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

12. Podľa ust. § 39 neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

13. Podľa ust. § 788 ods. 1 až 4 OZ poistnou zmluvou sa poistiteľ zaväzuje poskytnúť v dojednanom rozsahu plnenie, ak nastane náhodná udalosť v zmluve bližšie označená a fyzická alebo právnická osoba, ktorá s poistiteľom poistnú zmluvu uzavrela, je povinná platiť poistné. Poistná zmluva obsahuje najmä a) výšku poistnej sumy, v prípade poistenia osôb výšku zaručenej poistnej sumy, b) výšku poistného, jeho splatnosť a či ide o jednorazové poistné alebo bežné poistné, c) poistnú dobu, d) údaj o tom, či je dohodnuté, že v prípade poistenia osôb sa bude oprávnená osoba podieľať na výnosoch poisťovateľa a akým spôsobom, e) práva a povinnosti poisťovateľa, poisteného a toho, kto s poisťovateľom uzaviera poistnú zmluvu, f) výšku odkupnej hodnoty, ktorú poisťovateľ vyplatí v prípade poistenia osôb pri predčasnom ukončení poistenia. Súčasťou poistnej zmluvy sú všeobecné poistné podmienky poistiteľa (poistné podmienky), na ktoré sa poistná zmluva odvoláva a ktoré sú k nej pripojené alebo boli pred uzavretím zmluvy tomu, kto s poistiteľom zmluvu uzavrel, oznámené. V poistnej zmluve sa možno od poistných podmienok odchýliť len v prípadoch v nich určených. V iných prípadoch sa možno odchýliť, len pokiaľ je to na prospech poisteného.

14. Podľa ust. § 796 ods. 1,2 OZ ten, kto s poistiteľom uzavrel poistnú zmluvu, je povinný platiť poistné, a to za dohodnuté poistné obdobia (bežné poistné); možno tiež dohodnúť, že poistné bude zaplatené naraz za celú dobu, na ktorú bolo poistenie dojednané (jednorazové poistné). Ak nebolo dohodnuté inak, je bežné poistné splatné prvého dňa poistného obdobia a jednorazové poistné dňom začiatku poistenia.

15. Podľa ust. § 797 ods. 1,2,3 OZ právo na plnenie má, pokiaľ nie je v tomto zákone alebo poistných podmienkach ustanovené inak, ten, na ktorého majetok, život alebo zdravie, alebo na ktorého zodpovednosť za škody sa poistenie vzťahuje (poistený). Právo na plnenie vznikne, ak nastane skutočnosť, s ktorou je spojený vznik povinnosti poistiteľa plniť (poistná udalosť). Plnenie je splatné do pätnástich dní, len čo poistiteľ skončil vyšetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinnosti poistiteľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu; ak sa nemôže skončiť do jedného mesiaca po tom, keď sa poistiteľ o poistnej udalosti dozvedel, je poistiteľ povinný poskytnúť poistenému na požiadanie primeraný preddavok.

16. Podľa ust. § 816 OZ z poistenia osôb má poistený právo, aby mu bola vyplatená dohodnutá suma alebo aby mu bol platený dohodnutý dôchodok alebo aby mu bolo poskytnuté plnenie vo výške určenej podľa poistných podmienok, ak u neho nastane poistná udalosť.

17. Podľa ust. § 52 ods. 1,2 OZ spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

18. Podľa ust. § 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov na účely tohto zákona sa rozumie a) spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy 1) nekoná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, 2) zamestnania alebo povolania, 2a) b) predávajúci osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti alebo povolania, alebo osoba konajúca v jej mene alebo na jej účet.

19. Podľa ust. § 4 ods. 2 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov predávajúci nesmie a) ukladať spotrebiteľovi povinnosti bez právneho dôvodu, b) upierať spotrebiteľovi práva podľa § 3, c) používať nekalé obchodné praktiky a neprijateľné podmienky v spotrebiteľských zmluvách.

20. Podľa ust. § 559 ods. 1,2 OZ splnením dlh zanikne. Dlh musí byť splnený riadne a včas.

21. Podľa ust. § 563 OZ ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadala.

22. Podľa ust. § 517 ods. 1 veta prvá a ods. 2 OZ dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

23. Podľa ust. § 3 nar. vl. SR č 87/1995 Zb. v platnom znení výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

24. Súd posúdil zistený skutkový stav v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami po posúdení prostriedkov procesnej obrany žalovaného a dospel k záveru, že žaloba je čo do istiny v celom rozsahu dôvodná a čo do úrokov z omeškania v uplatnenej výške od 1.6.2014 do zaplatenia.

25. Z vykonaného dokazovania mal súd za nesporné, že žalovaný ako poistiteľ a žalobkyňa ako poistník uzavreli dňa 15.3.1999 poistnú zmluvu pre prípad životného poistenia žalobkyne, pre prípad dožitia, poistná suma 120.790,- Sk (4.009,49 EUR), koniec poistenia 16.3.2014.

26. Žalobkyňa sa dožila poistnej doby a výzvou zo dňa 22.4.2014 si uplatnila poistné plnenie. Žalovaný namietal nedôvodnosť žaloby z dôvodu neplatnosti dojednaného poistného plnenia a to podstatnej náležitosti výšky poistného plnenia, ktoré bolo dojednané v rozpore so zákonom o poisťovníctve s tým, že následne orgán dohľadu nad poisťovníctvom skonštatoval rozpor dojednaného poistného so zákonom o poisťovníctve. Z právoplatných rozsudkov mal súd za nesporné, že Okresný súd Košice I v konaní 11C 17/2009 rozsudkom zo dňa 5.10.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 20.8.2013 určil, že poistná zmluva uzavretá medzi účastníkmi je platná a poistný vzťah trvá s odôvodnením, že bez ohľadu na skutočnosť, že orgán dohľadu nad poisťovníctvom konštatoval rozpor výšky poistného so zákonom o poisťovníctve, poistný vzťah nemôže byť v rozpore so zákonom o poisťovníctve, keďže ide o vzťah súkromnoprávnej povahy upravený predpismi občianskeho práva a poukázal na to, že nedošlo ani k nemožnosti plnenia ani k zániku poistenia z dôvodu upravujúcich zánik poistenia v občianskom zákonníku.

27. Vzhľadom k tomu, že procesná obrana žalovaného pozostávala z argumentu, ktorý bol riešený v predmetnom konaní a súd ho právoplatne vyriešil s poukazom na predmetný rozsudok súd dospel k záveru, že námietka žalovaného titulom neplatnosti poistnej zmluvy je nedôvodná.

28. Keďže poistná zmluva je platná, žalobkyňa sa dožila konca poistnej doby, vznikol jej nárok na poistné plnenie vo výške 4.009,49 EUR, t.j. vo výške dojednaného poistného plnenia.

29. Preto súd s poukazom na vyššie uvedené zaviazal žalovaného zaplatiť žalobkyni poistné plnenie vo výške 4.009,49 EUR.

30. Poistenie zaniklo dňa 16.3.2014. Žalobkyňa výzvou zo dňa 22.4.2014 vyzvala žalovaného na poistné plnenie. Výzva zo dňa 22.4.2015 bola doručená žalovanému 16.5.2014. Predmetným dňom začala plynúť 15-dňová lehota na plnenie v súlade s ust. § 797 ods. 3 OZ t.j. do 15 dní len čo poistiteľ skončil vyšetrovanie potrebné na zistenie rozsahu povinností plniť. Posledný deň lehoty bol 31.5.2014, týmto dňom sa stal splatný dlh žalovaného. Nezaplatením dlhu riadne a včas v lehote splatnosti sa dostal žalovaný do omeškania, nasledujúci deň t.j. 1.6.2014, preto súd zaviazal žalovaného zaplatiť úrok z omeškania odo dňa 1.6.2014 do zaplatenia.

31. Výška úroku z omeškania zodpovedá výške úrokovej sadzby stanovenej Európskou centrálnou bankou navýšenou o 5 percentuálnych bodov platnej k prvému dňu omeškania podľa nariadenia vlády SR § 3 č. 87/1995 Z.z. v platnom znení.

32. O trovách konania súd rozhodol podľa ust. § 255 ods. 1 CSP a contráριο. Žalobkyni, ktorá mala v konaní plný úspech, vzniklo právo na náhradu 100% trov konania podľa jej úspechu vo veci. Vzhľadom k tomu, že jej v konaní žiadne trovy nevznikli, súd jej náhradu trov konania v súlade s citovaným zákonným ustanovením a contráριο nepriznal.

33. Žalobkyňa bola oslobodená od platenia súdneho poplatku. Podľa ust. § 4 ods. 2 písm. u/ ako spotrebiteľ domáhajúci sa ochrany svojho práva, preto súd v súlade s ust. § 2 ods. 2 zaviazal žalovaného, ktorý v konaní nemal úspech, zaplatiť súdny poplatok za žalobu vo výške 240,50 EUR položka 1a/ sadzovníka tvoriaceho prílohu zák. č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatkoch za výpis z registra trestov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v dvoch písomných vyhotoveniach.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak a) sa týkajú procesných podmienok, b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu, c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa tohto zákona, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie. § 38 exekučného poriadku.